

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 428/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Š. S., N., ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Cb 108/2005 a jeho rozsudkom z 3. júla 2006 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cob 114/2006 a jeho rozsudkom z 10. apríla 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Š. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2007 doručená sťažnosť Ing. Š. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Cb 108/2005 a jeho rozsudkom z 3. júla 2006 a postupom

Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cob 114/2006 a jeho rozsudkom z 10. apríla 2007.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že „... 20. mája 2005... podal... žalobu aby súd určil, že uznesenie č. 4, ktoré bolo prijaté na mimoriadnom valnom zhromaždení J. spol. s. r. o., ktoré sa konalo dňa 21. 2. 2005 o odvolaní Ing. Štefana S. z funkcie konateľa je neplatné. ... 3. júla 2006 vydal... Okresný súd... rozsudok... proti ktorému som... podal odvolanie.

Krajský súd... rozhodnutím... č. 16Cob/114/2006-224 zo dňa 10. 04. 2007 rozsudok Okresného súdu... potvrdil.

Zamietnutie... návrhu... súd dôvodil tým, že žalobcovia 1 a 2 sme sa nestali spoločníkmi obchodnej spoločnosti J. spol. s. r. o. a tvrdenia žalobcov k výške a zloženiu našich vkladov zapísaných 2. 2. 1991 a potvrdených 28. 2. 1991... vyhodnotil súd bez právneho významu a tieto považoval za obranu v spore.“

S právnymi závermi oboch súdov sťažovateľ nesúhlasil a za porušenie svojich ústavných práv označil skutočnosť, že „... Okresný súd... a Krajský súd... nerešpektoval objektívne zistené skutočnosti, vôľu účastníkov pri uzatváraní spoločenskej zmluvy a rozhodol vo veci v rozpore so skutkovými zisteniami a právne relevantným stavom ...“.

Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo Ing. Štefana S. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... rozhodnutím Krajského súdu... č. 16Cob/114/2006 -224 zo dňa 10. 04. 2007 porušené bolo.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nestranným a nezávislým súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

1. Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní, ako aj jeho rozsudkom z 3. júla 2006, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného

súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva na ústavnom súde v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné sudy. Ústavný súd k uvedenému dodáva, že sťažovateľ aj využil právo podať odvolanie proti uvedenému rozsudku okresného súdu.

Ústavný súd preto konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebol príslušný na preskúmanie rozsudku okresného súdu, a to preto, lebo preskúmanie tohto rozhodnutia na základe podaného odvolania patrilo do právomoci krajského súdu. V súvislosti s namietaným porušením označených práv je z ústavného hľadiska pre ústavný súd podstatné a určujúce len preskúmanie rozsudku krajského súdu (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v označenom konaní a jeho rozsudkom z 10. apríla 2007.

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Podľa čl. 142 ústavy sudy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; sudy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody,

ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Krajský súd, ktorý potvrdil prvostupňový rozsudok, najskôr poukázal na obsah prvostupňového rozsudku a podaného odvolania proti nemu:

«Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu... V odôvodnení uviedol, že žalobca 2/... nebol vecne aktívne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby, lebo nie je a ani nikdy nebol spoločníkom žalovaného. Vychádzal zo zistenia, že spoločníkom žalovaného sa stal s účinkami voči tretím osobám od 24. 8. 1993 len žalobca 1/ (sťažovateľ, pozn.) a to na základe rozhodnutia dovedy jediného spoločníka žalovaného Ing. J. K. zo dňa 12. 7. 1993 a zmluvy o prevode časti obchodného podielu, uzavretej dňa 19. 7. 1993 medzi Ing. J. K. a Ing. Š. S. Pokiaľ sa žalobcovia... odvolávali na obsah zmlúv o prevode „vkladu“ na základe rozhodnutia Ing. J. K. ako spoločníka zo dňa 1. 12. 1991, pravosť podpisov v týchto zmluvách nebola úradne overená, v dôsledku čoho s prihliadnutím na ust. § 106p ods. 3 vtedy platného Hospodárskeho zákonníka sú uvedené zmluvy neplatné a nezaložili účasť žalobcov... u žalovaného. Ďalej uviedol, že s ohľadom na právoplatné rozhodnutia Krajského súdu... a NS SR... platí, že žalobca 1/ bol konateľom žalovaného nepretržite od 12. 2. 1991 do 20. 12. 2001, keď na valnom zhromaždení konanom dňa 20. 12. 2001 bol platne z tejto funkcie odvolaný nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných spoločníkov. Za uvedeného stavu následné odvolanie žalobcu 1/ z funkcie konateľa na mimoriadnom valnom zhromaždení konanom dňa 21. 2. 2005 bolo bez právnych účinkov,

uznesenie č. 4 je nadbytočné a neúčinné, lebo k zániku jeho funkcie došlo už skôr a to dňa 20. 12. 2001. Pokiaľ sa žalobca 1/ domáhal určovacou žalobou vyslovenia neplatnosti uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia konaného dňa 21. 2. 2005 ako spoločník žalovaného, konštatoval, že s prihliadnutím na ust. § 131 a § 113 až 123 Obch. zák. k žiadnemu porušeniu, či obmedzeniu práv žalobcu 1/ ako spoločníka nedošlo, navyiac žalobca 1/ ani neuviedol, ktoré jeho práva mali byť prijatím uznesenia č. 4 obmedzené a aká je vecná súvislosť medzi porušením jeho práv a prijatým uznesením č. 4. Dospel taktiež k záveru, že žalobcovia... vzhľadom na vyššie uvedené nemajú naliehavý právny záujem na určení, že žalobca 1/ je naďalej konateľom žalovaného. Úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že žalovaný náhradu trov výslovne nežiadal.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obaja žalobcovia. Navrhovali, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, v dôsledku čoho nesprávne rozhodol...».

K vlastným právnym záverom krajský súd uviedol:

„Odvolací súd... dospel k záveru, že nie sú tu dôvody pre zmenu, ani pre zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd sa pritom stotožnil v celom rozsahu so skutkovým zistením a právnym posúdením veci súdom prvého stupňa tak, ako je uvedené v napadnutom rozhodnutí. ... Správne tiež ustálil, že pokiaľ na mimoriadnom valnom zhromaždení konanom dňa 21. 2. 2005 bolo prijaté uznesenie č. 4 o odvolaní žalobcu 1/ z funkcie konateľa žalovaného, toto je nadbytočné, bez právnych následkov, lebo žalobcovi 1/ funkcia konateľa zanikla už predtým a to dňom 20. 12. 2001, kedy bol z výkonu tejto funkcie platne odvolaný rozhodnutím valného zhromaždenia žalovaného. Pre platné rozhodnutie valného zhromaždenia o odvolaní konateľa postačovalo schválenie tohto rozhodnutia nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných spoločníkov, lebo odvolanie konateľa v danom prípade nebolo zmenou spoločenskej zmluvy, ako to správne konštatoval súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ sa žalobcovia... domáhali aj určenia, že žalobca 1/ je naďalej konateľom spoločnosti, za uvedeného skutkového stavu je žaloba v tejto časti taktiež nedôvodná s ohľadom na skutočnosť, že žalobca 1/ bol z výkonu funkcie konateľa platne odvolaný dňom 20. 12. 2001.

Odvolačí súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil...“

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom všeobecných súdov, teda s ich interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jeho právnej veci.

V danej veci ústavný súd nezistil, že by napadnutý postup a rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 16 Cob 114/2006 z 10. apríla 2007 boli svojvoľné a že by zasahovali do základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné, pričom namietaný rozsudok krajského súdu je tiež náležite odôvodnený.

Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúvaní rozhodnutia okresného súdu za legitímny a vylučujúci možné porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením označených práv, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti vo vzťahu ku krajskému súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa na ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2008